

ARJA-RIITTA HAARALA IN MEMORIAM

27.5.1943—19.10.2020

Kirjaston johtaja emerita Arja-Riitta Haarala kuoli 19. lokakuuta 2020 Tampereella. Hän oli syntynyt Punkalaitumella 27. toukokuuta 1943.

Haaralan vanhemmat olivat yrittäjiä, joilla oli sahan ja myllyn lisäksi myös kylän puhelinkeskus hoidettavanaan. Lapsuudenkodissa hän oppi tarttumaan monenlaiseen työhön, omaksui kehittämisen merkityksen ja arvostavan asiakaspalveluasenteen.

Haarala valmistui diplomi-insinööriksi 1972 Teknisestä korkeakoulusta (TKK) pääaineena epäorgaaninen kemia. Ollessaan assistenttina ja tutkimusapulaisena TKK:illa hän suoritti Informaatiopalvelukurssin 1973.

Vuodesta 1973 vuoteen 1983 Haarala oli TKK:n kirjastossa informaatiopalvelun suunnittelijana. Hän työskenteli kahden voimakkaan tietopalvelualan vaikuttajan, ylikirjastonhoitaja Elin Törnuddin ja geologi ja

informaatikko Marjatta Okon, kanssa. Sieltä alkoi hänen innostuksensa palvelujen kehittämiseen.

Vuosina 1977–1978 Haarala opiskeli Lontoon yliopistossa ja suoritti maisterin tutkinnon (MSc, Information Science). Haaralan ohjaajana oli professori Brian C. Vickery, yksi aikansa informaatiotieteen kehittäjistä ja guruista.

Vuosina 1983–2011 Haarala toimi kirjaston johtajana Tampereen teknillisessä korkeakoulussa (TKK, vuodesta 2003 Tampereen teknillinen yliopisto). Hänen kaudellaan kirjastomaailmassa tapahtui huima kehitys tietotekniikan hyödyntämisessä. Kirjasto korvasi ensimmäisten joukossa manuaalikortistot integroidulla kirjastojärjestelmällä. 1990-luvulla viitetietokannat tulivat asiakkaiden käyttöön, mikä muutti merkittävästi informaattikkojen työnsä. Haaralan kanta oli, että asiak-

kaiden tuli saada käyttää itsenäisesti kirjaston tietokantoja.

Haarala oli hyvin IT-orientoitunut. Vuonna 1996 kirjasto sai vastuun opiskelijoiden TTKK:n IT-palveluista. Opiskelijoiden käytössä olevien atk-luokkien määrä kasvoi, laitekan- ta uusittiin säännöllisin väliajoin ja ohjelmistotarjonta vakioitiin. Hänen johdollaan TTKK:n kirjastossa tehtiin 1991 tietotekniset visiot. Kymmenen vuoden päästä voitiin todeta visioiden toteutuneen.

Arja-Riitta Haarala oli muutosjoh- taja, joka korosti koulutuksen tärke- yttä. Hän oli tavoitteellinen uusien toimintatapojen etsijä, joka arvosti priorisointia ja osasi havaita heikkoja sig- naaleja. Kehittämistä tehtiin ketterästi kokeillen. Haarala korosti kirjaston roolia tiedeyhteisössä. Hänellä oli tun- nustettu asema Tampereen teknillisen yliopiston johdon silmissä; siitä yhten- nä osoituksen oli hänen nimittäminen yliopiston uuden palkkausjärjestelmän (YPJ) arviointiryhmään.

Ansiokkaasta toiminnastaan kir- jasto- ja tietopalvelumaailmassa Haa- ralalle myönnettiin 1993 Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki.

Arja-Riitta Haarala oli positiivi- nen, valoisa ja innostunut erityisesti tiedonhaku- ja kirjastopalvelujen ke- hittämisestä. Hän oli aktiivinen kirjoit-

taja alan julkaisuissa ja kansallisissa ja kansainvälisissä konferensseissa. Työu- ran aikana hänen asiantuntemustaan käytettiin laajasti hyväksi lukuisissa kansallisissa hankkeissa. Hän toimi muun muassa Tieteellisen informoin- nin neuvoston sihteerinä ja jäsenenä, Unesco-toimikunnan hallituksessa ja Kansalliskirjaston johtokunnassa sek- kä FinElib-toiminnassa. Viimeisim- pänä luottamustoimenaan Haarala toimi Suomen yliopistokirjastojen neuvoston puheenjohtajana. Haarala oli aktiivisesti mukana Nordinfossa, FID:ssa, IATUL:ssa ja IFLA:ssa. Bibliot- heca Alexandrina Egyptissä oli hänelle tärkeä hanke.

Haarala kuului useisiin kemian, tekniikan ja kirjasto- ja tietopalvelualan seuroihin. Suomen tieteelliseen kir- jastoseuraan hän liittyi vuonna 1972, toimi Signumin päätoimittajana 1980– 1982 ja seuran puheenjohtajana 1997– 2000. STKS kutsui Haaralan seuran kunniajäseneksi.

Arja-Riitta Haarala oli oopperan ystävä ja käsityöt olivat hänen rakas harrastuksensa. Vuosikymmenien ajan Haaralan kesään kuuluivat myös Vam- malan Vanhan kirjallisuuden päivät ja Sastamala Gregoriana.

Jäätyään eläkkeelle 2011 Haarala seurasi aktiivisesti korkeakoulukirjasto- jen kehittämistä ja päivän politiikkaa.

Kirjoittajat:

SOILE HARJALA
Tampereen yliopisto

KAIJA JÄÄSKELÄINEN
Tampereen teknillinen yliopisto

SINIKKA LUOKKANEN
Hämeen ammattikorkeakoulu